

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประชาชนคนไทยได้มีโอกาสร่วมในการบริหารกิจการท้องถิ่นของตนเองเป็นครั้งแรกเมื่อมีการจัดตั้งสุขาภิบาลในหัวเมือง โดยเริ่มที่ตำบลท่าฉลอม จังหวัดสมุทรสาครเป็นแห่งแรก โดยให้ราษฎรในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมและให้มีหน้าที่ดูแลรักษาความสะอาดเรียบร้อยของชุมชน ตลอดจนการซ่อมแซมรักษาทางและแสงสว่างในชุมชน การสุขาภิบาลในรูปแบบนี้เป็นการประสานความร่วมมือระหว่างราชการกับราษฎรและประสบความสำเร็จด้วยดีจึงกลายเป็นที่มาของรูปแบบสุขาภิบาล จนกระทั่งเมื่อหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ รัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติ เทศบาล พ.ศ. ๒๔๗๖ ออกมาบังคับใช้ และได้มีการปรับปรุงแก้ไข จนกระทั่งปัจจุบันได้มีพระราชบัญญัติ เทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๖ จัดตั้งเทศบาลอยู่ ๓ ประเภท คือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร

การจัดการบริหารงานในเขตเทศบาลนี้ เทศบาลเป็นผู้บริหารและดำเนินการโดยตรง โดยกระทรวง ศึกษาธิการ และกระทรวงมหาดไทยมิได้เข้าไปเกี่ยวข้องในรายละเอียดของการปฏิบัติ นอกจากส่งเสริมสนับสนุนให้เทศบาลดำเนินการได้โดยเรียบร้อยและบรรลุผลดียิ่งขึ้น เทศบาลจึงมีอำนาจที่จะใช้ดุลยพินิจและตัดสินใจดำเนินการในเรื่องใดๆ ได้อย่างเต็มที่ตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย

เทศบาลเมือง เป็นองค์กรปกครองในรูปแบบของการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบของเทศบาลสำหรับเมืองขนาดกลาง การจัดตั้งเทศบาลเมืองกระทำโดยประกาศกระทรวงมหาดไทย ยกฐานะท้องถิ่นขึ้นเป็นเทศบาลเมืองตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๖

ท้องถิ่นที่จะได้รับการจัดตั้งเป็นเทศบาลเมืองนั้น คือ ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลาง จังหวัด เช่น เทศบาลเมืองเพชรบุรี (ที่ตั้งศาลากลางจังหวัดเพชรบุรี) เทศบาลเมืองสระแก้ว (ที่ตั้งศาลากลางจังหวัดสระแก้ว) หรือท้องถิ่นที่มีจำนวนราษฎรมากกว่า ๑๐,๐๐๐ คน และมีรายได้เพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลเมืองตามที่กฎหมายกำหนดไว้ แต่ก็มีท้องถิ่นบางแห่งที่ไม่ได้เป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดและมีจำนวนประชากรไม่ถึง ๑๐,๐๐๐ คน แต่ก็มีฐานะเป็นเทศบาลเมือง เนื่องจากได้รับการจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายเทศบาลสมัยแรกๆ ซึ่งใช้เกณฑ์การจัดตั้งแตกต่างกับกฎหมายเทศบาลที่ใช้ในปัจจุบัน เช่น เทศบาลเมืองเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เทศบาลเมือง มีนายกเทศมนตรี ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายบริหาร และมีสภาเทศบาล ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกจำนวน ๑๘ คน ที่ราษฎรในเขตเทศบาลเลือกตั้งมาทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติ

^๑ นันทวัฒน์ บรมานันท์, การปกครองส่วนท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐, (กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, ๒๕๔๕), หน้า ๑๘.

นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของราษฎรในเขตเทศบาล โดยเทศบาลเมืองมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยและความสะอาด สร้างและบำรุงถนนและท่าเรือ ดับเพลิงและกู้ภัย จัดการศึกษา ให้บริการสาธารณสุข สังคมสงเคราะห์ และรักษาวัฒนธรรมอันดีในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังอาจจัดให้มีสาธารณูปโภคและสาธารณูปการอื่นๆ ได้ตามสมควร^๒

เทศบาลถือว่าเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นในเขตชุมชนที่มีความเจริญ และใช้ในการบริหารเมืองเป็นหลัก พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ (มาตรา ๙-๑๑) ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดตั้งเทศบาลขึ้นเป็น ๓ ประเภทคือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร โดยในส่วนของเทศบาลตำบลนั้น เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับเมืองขนาดเล็ก โดยทั่วไปเทศบาลตำบลมีฐานะเดิมเป็นสุขาภิบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) การจัดตั้งเทศบาลตำบลกระทำโดยประกาศกระทรวงมหาดไทย ยกฐานะท้องถิ่นขึ้นเป็นเทศบาลตำบล โดยให้มีสภาเทศบาลซึ่งประกอบด้วยสมาชิกจำนวน ๑๒ คนที่ราษฎรในเขตเทศบาลเลือกตั้งมาทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติ และนายกเทศมนตรีหนึ่งคนที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของราษฎรในเขตเทศบาล ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายบริหาร โดยได้มีกฎหมายต่างๆ ที่ได้บัญญัติถึงภารกิจ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของเทศบาลตำบลเอาไว้ อาทิ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติเทศบาล ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๕๒) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ตลอดจนกฎหมายอื่นๆ ที่ให้อำนาจไว้ เป็นต้น

หากพิจารณาจากขอบข่ายและอำนาจหน้าที่ตามข้อบัญญัติในกฎหมายแล้วจะพบว่ากฎหมายได้ให้อำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถจะดำเนินกิจกรรมหรือการให้บริการสาธารณะต่างๆ ได้อย่างค่อนข้างกว้างขวาง ทั้งนี้ ลักษณะของภารกิจตามกฎหมายต่างๆ ที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น สามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ กลุ่มใหญ่ๆ ได้แก่ (๑) หน้าที่ที่ต้องจัดทำ ซึ่งหมายถึง ภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจัดทำหรือจัดให้มีขึ้นภายในพื้นที่รับผิดชอบของตนเอง และ (๒) หน้าที่ที่อาจจะจัดทำ ซึ่งหมายถึง กลุ่มภารกิจที่กฎหมายเปิดโอกาสให้กับท้องถิ่นสามารถดำเนินการจัดทำได้ หากท้องถิ่นมีความพร้อมและศักยภาพเพียงพอ นอกจากนี้ยังปรากฏภารกิจบางประเภทที่รัฐได้ถ่ายโอนไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในลักษณะมอบหมายให้จัดทำแทนได้แก่ ภารกิจที่ถือว่าเป็นหน้าที่ของรัฐ ซึ่งแต่เดิมหน่วยงานของรัฐเป็นผู้จัดทำ แต่ได้มอบหมายโดยโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการแทน อาทิ การดำเนินการด้านการทะเบียนและสำมะโนประชากร เป็นต้น ดังนั้นทำให้สามารถสรุปได้ว่า ภารกิจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถแบ่งตามลักษณะของภารกิจออกได้เป็น ๓ กลุ่มได้แก่ (๑) ภารกิจหน้าที่ที่ต้องจัดทำ (๒) ภารกิจหน้าที่ที่อาจจะจัดทำ และ (๓) ภารกิจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

^๒ สมบัติ เรืองชัยคิวเวท, “แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, ๒๕๔๕)

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๕ กำหนดให้คณะกรรมการจัดทำแผนตามมาตรา ๓๐ และแผนปฏิบัติการตามมาตรา ๓๒ ส่งผลให้มีการจัดทำแผนแม่บทกระจายอำนาจในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ และแผนปฏิบัติการพ.ศ. ๒๕๔๕ ขึ้น โดยในแผนการกระจายอำนาจดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้รัฐบาลถ่ายโอนภารกิจหน้าที่ของรัฐในการบริการสาธารณะ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดทำบริการสาธารณะต่างๆ เหล่านั้นแทนรัฐ โดยได้มีการดำเนินการถ่ายโอนภารกิจในการให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๖ ด้าน ได้แก่

๑. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีภารกิจถ่ายโอนจำนวน ๘๗ เรื่อง มีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจจำนวน ๑๗ กรม ใน ๗ กระทรวง แบ่งเป็นกลุ่มภารกิจต่างๆ คือ (๑) การคมนาคมและการขนส่ง ได้แก่ ทางบกและทางน้ำ (๒) การสาธารณสุขโรคได้แก่ แหล่งน้ำ/ระบบประปาชนบท (๓) สาธารณูปการได้แก่ การจัดให้มีและควบคุมตลาด (๔) การผังเมือง และ (๕) การควบคุมอาคาร

๒. ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต มีภารกิจถ่ายโอนจำนวน ๑๐๓ เรื่อง มีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจจำนวน ๒๖กรม ใน ๗ กระทรวง แบ่งเป็นกลุ่มภารกิจต่างๆ คือ (๑) การส่งเสริมอาชีพ (๒) งานสวัสดิการสังคม ได้แก่ การสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี คนชรา ผู้ด้อยโอกาส (๓) การนันทนาการได้แก่ การส่งเสริมกีฬา และการจัดให้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ (๔) การศึกษาได้แก่ การจัดการศึกษาในระบบ และการศึกษานอกระบบ (๕) การสาธารณสุข ได้แก่ การสาธารณสุข การรักษาพยาบาล และการป้องกันควบคุมโรคติดต่อ และ (๖) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

๓. ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย มีภารกิจถ่ายโอนจำนวน ๑๗ เรื่อง มีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ จำนวน ๙ กรม ใน ๖ กระทรวงแบ่งเป็นกลุ่มภารกิจต่างๆ คือ (๑) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค สิทธิเสรีภาพของประชาชนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น (๒) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และ (๓) การรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๔. ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พณิชยกรรม และการท่องเที่ยว มีภารกิจถ่ายโอนจำนวน ๑๙ เรื่อง มีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ จำนวน ๕ กรม ใน ๖ กระทรวงแบ่งเป็นกลุ่มภารกิจต่าง ๆ คือ (๑) การวางแผน (๒) การพัฒนาเทคโนโลยี (๓) การส่งเสริมการลงทุน (๔) การพณิชยกรรม (๕) การพัฒนาอุตสาหกรรม และ (๖) การท่องเที่ยว

๕. ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม มีภารกิจถ่ายโอนจำนวน ๑๗ เรื่อง มีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ จำนวน ๙ กรม ใน ๔ กระทรวงแบ่งเป็นกลุ่มภารกิจต่างๆ คือ (๑) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาป่า (๒) การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่างๆ และ (๓) การดูแลรักษาที่สาธารณะ

๖. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการถ่ายโอนจำนวน ๒ เรื่อง มีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจจำนวน ๑ กรม ใน ๑ กระทรวง มีภารกิจในการปกป้องคุ้มครอง ควบคุม และดูแลบำรุงรักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ^๓

จากภารกิจ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบที่เทศบาลในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหน่วยงานหนึ่ง ตามมาตรา แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ได้มีเพิ่มมากขึ้นอันเป็นผลมาจากการที่รัฐบาลได้ถ่ายโอนภารกิจหน้าที่ของรัฐในการบริการสาธารณะ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดทำบริการสาธารณะต่างๆ เหล่านั้นแทนรัฐดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น ประกอบกับผลกระทบจากกระแสโลกาภิวัตน์ ที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในทุกๆ ด้านอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง และด้านเทคโนโลยี ล้วนเป็นมูลเหตุสำคัญที่ส่งผลให้การบริหารงานของเทศบาลตำบล ในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนมีความซับซ้อน และยากลำบากเพิ่มมากขึ้น ซึ่งการที่เทศบาลตำบลแต่ละแห่งจะสามารถบริหารงานในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน ตามภารกิจหลักทั้ง ๖ ด้าน ได้อย่างมีประสิทธิภาพน้อยและเหมาะสมเพียงใดนั้นก็แตกต่างกันไปตามสภาพพื้นที่งบประมาณ นโยบาย และความสามารถในการบริหารงานของแต่ละเทศบาลนั้นๆ

เทศบาลเมืองพิจิตร ถือเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ที่มีพื้นที่ในการรับผิดชอบในการให้บริการรวม ๓ เขต แบ่งเป็น ๒๕ ชุมชน ประชากรในเขตเทศบาลเมืองพิจิตร มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๓,๐๕๓ คน แยกเป็นชาย ๑๐,๙๘๘ คน หญิง ๑๒,๐๖๕ คน และในการดำเนินงานของเทศบาลเมืองพิจิตร มีพนักงานที่ปฏิบัติงาน จำนวน ๖๗ คน^๔ ซึ่งมีบทบาทในการบริหารงานตามภารกิจที่เทศบาลเมืองพิจิตร ได้กำหนดไว้และ มีการพัฒนาการปฏิบัติงานเป็นที่ได้การยกย่องอย่างครบถ้วน สมบูรณ์ มีความสะดวก รวดเร็วในการให้บริการ มุ่งที่จะส่งเสริมและสร้างทัศนคติและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บริหารกับผู้ปฏิบัติ ตลอดจนเป็นการให้บริการที่มีความถูกต้องชอบธรรมสามารถตรวจสอบได้ และสร้างความเสมอภาคในการให้บริการและในการรับบริการจากภาครัฐ ซึ่งการที่จะตรวจสอบได้ว่า พนักงานของเทศบาลเมืองพิจิตร มีประสิทธิภาพการบริหารงานตามแผนยุทธศาสตร์เป็นอย่างไร มีคุณภาพแค่ไหน หรือมีสิ่งใดขาดตกบกพร่องที่ควรจะต้องปรับปรุงเพื่อให้เกิดความประทับใจเพิ่มมากขึ้น จึงจำเป็นต้องมีการสำรวจความคิดเห็นจากผู้ปฏิบัติงานโดยตรง ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามแผนยุทธศาสตร์ใน

^๓ โกวิท พวงงาม, การปกครองท้องถิ่นไทย, (พิมพ์ครั้งที่ ๗), (กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, ๒๕๕๒), หน้า ๘๒.

^๔ สำนักงานเทศบาลเมืองพิจิตร อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร , ข้อมูลพื้นฐาน , [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.phichitmuni.co.th> [๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๘].

เทศบาลเมืองพิจิตรเพื่อนำผลวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิผลการบริหารงานของเทศบาลเมืองพิจิตรต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์การวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารจัดการตามแผน การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเทศบาลเมืองพิจิตรของจังหวัดพิจิตร

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น ต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการตามแผน การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเทศบาลเมืองพิจิตรของจังหวัดพิจิตร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๒.๓ เพื่อ ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ประสิทธิผลการบริหารจัดการตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเทศบาลเมืองพิจิตรของจังหวัดพิจิตร

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑ ประสิทธิผลการบริหารจัดการตามแผน การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเทศบาลเมืองพิจิตรของจังหวัดพิจิตร ควรเป็นอย่างไรบ้าง

๑.๓.๒ เปรียบเทียบ ความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการตามแผน การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเทศบาลเมืองพิจิตรของจังหวัดพิจิตร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

๑.๓.๓ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ประสิทธิผลการบริหารจัดการตามแผน การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเทศบาลเมืองพิจิตรของจังหวัดพิจิตร ควรเป็นอย่างไร

๑.๔. ขอบเขตการวิจัย

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการตามแผน การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเทศบาลเมืองพิจิตรของจังหวัดพิจิตร ” ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานของเทศบาลเมืองพิจิตร ด้วยกัน ๖ ด้าน ได้แก่ ๑. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ๒. ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ๓ . ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ๔. ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว ๕ . ด้านการ

บริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ๖ . ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น^๕

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามแผน การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเทศบาลเมืองพิจิตรของจังหวัดพิจิตร ได้แก่ ๑. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ๒. ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ๓. ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ๔. ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พณิชยกรรม และการท่องเที่ยว ๕. ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ๖ . ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น^๖

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๑. ๔.๓.๑ ประชากร (Population) ได้แก่ ประชากรในเขตเทศบาลเมืองพิจิตร จำนวน ๒๓,๐๕๓ คน^๗

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) และวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) ดังนี้

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) กลุ่มตัวอย่างได้มาจาก ประชากรในเขตเทศบาลเมืองพิจิตร จำนวน ๓๙ ๓ คน ที่ได้จากสูตรของ Taro Yamane ซึ่งใช้ระดับความเชื่อมั่นที่ ๐.๐๕ ดังนี้

๑.๔.๓.๒ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน ๘ ท่าน

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สำนักงานเทศบาลเมืองพิจิตร อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร

^๕ แผนปฏิบัติการการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น , [ออนไลน์], สืบค้นจาก <http://local.moi.go.th/plan0๑.doc> [๒๙ กันยายน ๒๕๕๘].

^๖ เรื่องเดียวกัน, [ออนไลน์].

^๗ สำนักงานเทศบาลเมืองพิจิตร อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร , ข้อมูลพื้นฐาน , [ออนไลน์], สืบค้นจาก <http://www.phichitmuni.co.th> [๑๐ มกราคม ๒๕๕๘].

๑.๔.๕ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือน กันยายน พ.ศ.๒๕๕๘ ถึงเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๙ รวมเป็นระยะเวลา ๖ เดือน

๑.๕. สมมติฐานการวิจัย

๑. เพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการตามแผน การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเทศบาลเมืองพิจิตรของจังหวัดพิจิตร แตกต่างกัน
๒. อายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการตามแผน การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเทศบาลเมืองพิจิตรของจังหวัดพิจิตร แตกต่างกัน
๓. การศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการตามแผน การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเทศบาลเมืองพิจิตรของจังหวัดพิจิตร แตกต่างกัน
๔. อาชีพ มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการตามแผน การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเทศบาลเมืองพิจิตรของจังหวัดพิจิตร แตกต่างกัน
๕. รายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการตามแผน การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเทศบาลเมืองพิจิตรของจังหวัดพิจิตร แตกต่างกัน

๑.๖. นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑.๖.๑ ประสิทธิภาพ หมายถึง การบริหารงานตามแผนยุทธศาสตร์เป็นไปตามวัตถุประสงค์ การบรรลุเป้าหมายขององค์กร การบริหารงานได้สูงสุดคุ้มกับภาษีอากรในการบริหารประเทศ ความคล่องตัวในการปฏิบัติงานให้สำเร็จ การดำเนินงานให้สำเร็จ การดำเนินการให้ประสบผลสำเร็จโดยใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด การดำเนินการเกี่ยวกับคน เงิน วัสดุอุปกรณ์และการจัดการให้บรรลุวัตถุประสงค์

๑.๖.๒ การบริหารงานของเทศบาล หมายถึง การดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการในการจัดกิจกรรมหรือกลุ่มของกิจกรรม โดยใช้ทรัพยากรทางการบริหารจัดการที่มีอยู่ในการจัดทำและส่งมอบบริการสาธารณะตามภารกิจหลัก ๖ ด้านแก่ประชาชนให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๖.๒.๑ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง ภารกิจที่มีเนื้อหาของงานเกี่ยวกับการก่อสร้างและบำรุงรักษาถนน การดูแลรักษา พัฒนาซ่อมบำรุงแหล่งน้ำ และระบบประปาชนบท การจัดทำผังเมืองรวมจังหวัด การจัดทำผังเมือง และการปรับปรุงผังเมืองรวม การควบคุมอาคารและการเปรียบเทียบปรับคดีความผิดตามกำหนดว่าด้วยการควบคุมอาคาร

๑.๖.๒.๒ ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต หมายถึง ภารกิจที่มีเนื้อหาของงานเกี่ยวกับ การฝึกอบรม ส่งเสริมและพัฒนากลุ่มอาชีพต่างๆ งานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การส่งเสริม

เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพคนพิการ การส่งเสริมการกีฬา และการจัดให้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ การจัดการศึกษาในระบบและนอกระบบ การสาธารณสุขและการรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ การแก้ไขปัญหาชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย ของผู้มีรายได้น้อย

๑.๖.๒.๓ ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

หมายถึง การกิจที่มีเนื้อหาของการงานเกี่ยวกับการส่งเสริมประชาธิปไตยความเสมอภาค สิทธิเสรีภาพของประชาชน และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น การส่งเสริมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตเทศบาลตำบล การช่วยเหลือผู้ประสบภัยเบื้องต้น การทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน และงานจดทะเบียนสัตว์พาหนะ

๑.๖.๒.๔ ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว

หมายถึง การกิจที่มีเนื้อหาของการงานเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การประสานจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และการจัดระบบข้อมูลเพื่อการวางแผน การบริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรชุมชน งานบริการข้อมูลนักลงทุน งานเผยแพร่และจัดจูงการลงทุน งานทะเบียนพาณิชย์ การกำกับดูแลโรงงาน การอนุญาตตั้งโรงงาน การวางแผนการท่องเที่ยว การปรับปรุงดูแลบำรุงรักษาสถานที่ท่องเที่ยว และจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์

๑.๖.๒.๕ ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

หมายถึง การกิจที่มีเนื้อหาของการงานเกี่ยวกับงานพัฒนาป่าชุมชน การควบคุมไฟฟ้า การติดตามตรวจสอบเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและมลพิษ งานสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม งานตรวจสอบคุณภาพน้ำ งานตรวจสอบคุณภาพอากาศและเสียง การบำบัดน้ำเสีย การดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินสาธารณะประโยชน์

๑.๖.๒.๖ ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง

การกิจที่มีเนื้อหาของการงานเกี่ยวกับการปกป้อง คุ้มครอง ควบคุม และดูแลบำรุงรักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

๑.๖.๓ ประสิทธิภาพการบริหารงาน

หมายถึง การจัดการภายในเทศบาลเมืองพิจิตรเพื่อให้ผลการปฏิบัติงานได้ประโยชน์สูงสุด โดยเป็นการประหยัดงบประมาณ แรงงาน เวลา และผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจจนทำให้การบริการสาธารณะตามภารกิจหลัก ๖ ด้าน แก่ประชาชนเกิดความสำเร็จหรือบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

๑.๖.๔ เทศบาลเมืองพิจิตร

หมายถึง หน่วยงานปกครองในรูปแบบของ การปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งดูแลในส่วนหนึ่งของเมืองพิจิตร ซึ่งได้ยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองพิจิตร ตามพระราชกฤษฎีกาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๗

๑.๗ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๗.๑ ทำให้ทราบประสิทธิผลการบริหารจัดการตามแผน การกระจายอำนาจให้แก่
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเทศบาลเมืองพิจิตรของจังหวัดพิจิตร

๑.๗.๒ ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการตาม
แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเทศบาลเมืองพิจิตรของจังหวัดพิจิตร
จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๗.๓ ทำให้ทราบ แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการตามแผนการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเทศบาลเมืองพิจิตรของจังหวัดพิจิตร

๑.๗.๔ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยนำมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาประสิทธิผลการบริหาร
จัดการตามแผน การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเทศบาลเมืองพิจิตรของ
จังหวัดพิจิตร และจังหวัดอื่นๆ ต่อไป